riaadmongol yndesenii ulaan tugta morin ceregiin arвan ziliin aldar jiketei oi mandatugai!

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) Namiin Buriaad Mongoliin MK, BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin əder byriin oorgan

1934 onii Nojaabri 18. ULAAN-YDE KOTO № 267 (1328)

ARBAN ZILIIN OI

e əder bol manai respyy doroo yndesenii ceregiin altiin ba baatarlig gabijaa uriaad mongo esenii ulaan tugta morin togtoson arban engərəzei.

der bol manai bolşoviig-Leenin Staalinii yndesenii ilısani bajariin te əder mən azai. aanta kara zasagiin yjede albanda jabakaas baitagai ç erke ygei tuiliin jike doro baisan buriaad mon-alçan arad bol aguu jike iin kubiskaliin BK(b) Na ynii adaridagçanar Leenin nii açaar erke çələəgəə desenii socialiis seveed e togtooko, zuuraa ynde an ceregiigi baiguulba.

azakui ba sojol bolboso socialiis zamaar jabaza, ilaltanuudiigi dabazai. kii ilaltanuudiigi azakuin bolbosoroliin baiguulta ere dabakatai kamta ma aad—Mongol respyybli çan bol namiin ba tyynii a nək. Staalinii cece arilalga dor jabaza cere-uulalta deere basa gai-ike amzaltanuudiigi tuila

sən 10 ziliin turşa dotor azalçadiigi gartaa buu ariza olon yndesetentei ciaiis eke oron bolko-iligi karkis imperialiistna olgoos kamagaalka kendə dyyrgekiin talaar aguu ltanuud tailagdasan azai zaluuçuudiigi ceregiin kabaaduulkiin tukal so giin gargasan kuuli am ar bejelyylegdeze baina. zil byri urgaza baisan ce lam bekizeze ulam ce ulas təriin suraltsaliin ozeze baina.

gabijaata yndesen morito es zil əngərəkə byri ilal dagaran, əəriingəə 10 zi aguu jike ilaltanuudtai a. Anka tyryyn bi bol 924 ondo) negen kedii y jees togtoson baga ko uudiigi beledkeke surguu sen yndesen cereg kadaa, eed jikeken kycetei, tus jee daasan yyriigi dyyr altai; ulaan ceregiin ne pari bolson baina. Buriaa desen ceregiin daiçalkii abça karabal: ceregiin ba riin surguuliigi şudalka bolbosoroliin talaar, dain ç jabakadaa karuulsan gab daluudaaraa ton bajalig m.

do kitadiin zyyn təmər e bolson kompliigtada baatorlig gabijaata zorig agaan kitadiin bandiiduu

diigi buta cokison zişeegeeree, buriaad oronii azalçan bol socia liis oronoo kamgaalkiin tula gan ca beledkel kiize baisan bişe ke regtei cagiin jirekede buu zebseg bariza jamarç daisaniigi buta co kiko çadaltai baisani karuulba.

Gadna əngərsən 10 ziliin turşa da keden zuun buriaad azalçadiin kybyydiigi yndesen cereg əəsədiin gəə dunda ulas təriin ba azakuin talaar kəmyyzyylze, nileed jike azaliin dərşəltei bolgozo kedəə toskonnuudta ilgesen baina. En dees garagçad bol bykii alban ga zaruud ba azakuin baiguulalta-nuudta olooroo kədəlmərilzə bai-na.

Ene bykii dursagdasan ilalta nuud bol manai buriaadiin namiin emki, zasagiin gazariin ba azalça diin yndesenceregee bekizyylkiin tula əder bykenee ankaralaa tabi za kədəlməliisənii bı yndesen ce regiin namiin emki komaandova niin ba ceregyydiin gabjaata idebkil ge gargaza kədəlmərilsənii açaar dabagdaba.

Mənəə əder bol manai respyyb likiin azalçan aradiin ba ulaan ce regiin jike ədərlək tyykete sain əder mən. Manai zorilgo kadaa ene əder əngərsən arban ziliin turşada tuilasan amzaltanuudiin dyngyydiigi şalgaza bajarlakatai kamta caaşadaa bejelyylke yyrgenyydiin tukai kelceke bainabdi. Jimar yyrgenyyd bai nab gebel: Namiin yndesenii bodol giin udka çanariigi ba yynii socia liis baiguulalta ba ceregiin baiguu laltada bodoto deere bejelyylegde senii tukai azalçan niitede sainaar oilguulka. Odoogiin olon ulasuu diin koorondoki baidal kurcadaza dain baildaanii ilangujaa dorono zygte yyskegdekiin ajuuliin oiro-tood baikada ulaan ceregee ulam bekizyylze, oronoo kamagaalka ke regte azalçan aradiigi bygedeereni kanduulkiin tula kədəlməri ərgə nəər jabuulka. Oronoo kamagaal-ka ba osoviakiimiin kədəlməriigi saizaruulka. Ene jabaza baigaa kə dəə azaliigi amzaltatalgaar əngərg əzə ulasiin uridaki ujalganuudiigi gyiced dyyrgeze, kabariin tarilgiin beledkeliigi erkimeer beledkeze mal azalaa eris saizaruulza buri-aad oronoo byri kyçetei bolgokiin tələə temeceke. Manai yndesen cereg bol ceregiin ba ulas təriin suralcaliigi byri erçemteigeer jabuulza Dorono zygiin ulaan tug ta tuskai ceregiin ba ulaan cere-giin negen erkim cereg bolkiin tələə temeceke josotoi

Leenin-Staalinii yndesenii bodol giin ilalta mandatugai!

Buriaad Morgol ulaan tugta mo rin cereg mandatugai!

SSSR-iin kamagaalalgiin Arkom nək VOROŞIILOV

„Buriaadmongoliin azalçan aradiin ali tukai urigçaa alkasani manai syr zabkalanta Ulaan ceregiin negen otriaad bolko ulaan tugta Buriaad Mon goliin morito ceregiin divizioonligi karaka daa şyyn oilgozo medekeer baina. Bi bol Buriaadiin koma-ndiiruudiigi ba cere-gyydiigi karasan, te-de əəsədiingəə sur-guuli ba angiiin me-dereliin talaar muu bişe tyryy jabana, bişe erkim sain jaba san ceregiin salbari daas negeç dutuugyi adlikan baina. Gadna edener əəsədiigəə erkim sainaar karuul-san baina. Kubiskalta ceregiin soveed bol Buriaad Mongoliin azalçan aradiin ker-zerge kəgzəzə baisa-niigi ede ceregiinki-dees zişeelen medeke bolonobdi "(B. M. A.-S. S. R-iin təbiin gyi-cedkeke komiteediin seesse deere nək. VOROŞIILOVIIN ke lesen ygees).

BMR-iin TGK ba AKS iin amarçalga

Buriaad Mongol yndesenii ulaan tugta morin ceregiin 10 zil gyicesenii ədərəər daşaramduulan tus ceregiin koman diirnuudta ulas təriin kədəlməriçədtə ba ceregyydte BMR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Aradiin Komisaarnariin sovee diin zygees bolşoviig amarçalga kyrgejaa.

Leeninii yndesenii bodolgiigi kelberilgyi jabuulsanii yn desen deere bı Leeninii TK-iin bolon nam ba kədəlməriçən angiiin udaridagça nək. Staalinii kətəlbəri dooro Buriaad ulas bol azakuin, sojol bolbosorliin, yndesenii ba ceregiin baiguul laltiin bykii salbarinuudta aguu jikenyyd amzaltanuudiigi tui laba

Bur. morin ceregiin 10 ziliin oi bol Leenin Staalinii yn desenii bodolgiin amzaltiin sojol mən.

Bur. morin ceregiin daişilkui ba ulas təriin beledkeliin ba teeknike şudalka talaar gyicesen amzaltanuudiigi temdegleke zuuraa, zasagiin gazar bol əşəə caaşaa byri jikenyyd amzalta nuudiigi tuilaza nam ba zasadiin gazariin tyryyşiin dokioogoor oronoo kamagaalalgada belen baika bez i geze naidana.

BK(b) Nam ba tyynii udaridagça Staalin mandatugai!

Aldarta kədəlməriçən tariaaçanii cereg ba tyynii yre yn desenii morin cereg mandatugai!

Soveed kolbootiin daiçalkii kyciigi emkidkegçe ba udari-dagça nək. Voroşiilov mandatugai!

Namiin mozkom nək. Jerbaanovto Arkomsoveed nək. Dorziijevto Buriaad Mongol ulaan tugta morin cere-giin kesegiin komandiir nək. Kyyndodo

Alas Dorono Zygiin Ulaan tugta tuskai ceregiin kubiskalta ceregiin soveed bol poolkiin 10 ziliin oitoi daşaramduulan ulaan ceregiinkid, komandiirnuud ulas təriin kədəlməriçən, ceregiin baiguulaltiigi yysken emkidkegçed ba tedenii aça gabijaagi amarçalan bajar kyrgene.

Buriaad Mongoliin Ulaan tugta morin cereg bol ulaan ceregiinkidiigi kubiskaliin daiçalkii zançaliin yze leer kəmyyzyylze, urida uridiin gaikamşagta daiçalkii ijaltiigi bejedee kadagalka ba prolitaariiin kubiskal ba socialiizmiin tələə angiiin zailaşagyi baildaanda kezeedee belen baika beze geze Ulaan tugta tuskai ceregiin so-veed bol naidana.

Buriaad Mongoliin Ulaan tugta aldarta morin ce-reg mandatugai!

Socialiizmiin keregiin tələə baildaanda ami nasaa aldasan baatarliguudiigi aldar bolgon temdeglejaa!

Alas Dorono zygiin ulaan tugta tuskai ceregiigi komaandalagça BLIYYKER

Kubiskalta ceregiin soveediin geşyyn Aronştaam

BK (в) Namiin Mozkom nək. Jerвaanovto Aradiin Komisariaadiin Soveed nək. Dorziijevto Buriaadiin morito ceregiin kesegiin komandiir nək. Kyyndodo

Baruun Sibiir Kizaariin namiin emkiiin zygees, yn-desen morito ulaan ceregiin kesegiin 10 ziliin oi gyi-ceseneer, Buriaad Mongol Respyyblikiin azalçadta ba mən kesegiin ceregyydte ba komandiirnuud bolon ulas təriin kədəlməriçədtə bolşoviigiin bajar kyrgejaa.

Tanii ene onii sain əder bol bykii yndesetenii azal çadiin ami bejee gamnalgyi BK (b) N-iin tug dooro ja baza socialiizmiin eke oroniigi kamagaalkajaa belen bai saniigi ba byke Aaziiin darlagdasan aradiin daiçalkii ky ciigi, impiraliisamtai temecekiin tula emkidkekiin uriaa bolsoniigi karuulba.

Ulaan cereg mandatugai!

SSSR-iin bykii yndesetenii kolboo mandag!

Byke delekein azalçadiin udaridagça nək. Staalin mandatugai!

Yndesen ceregiin komandiirnuud ba ulas təriin kədəlməriçəd bolon cere-gyydte

Buriaad Mongoliin yndesen ulaan tugta, morito ceregiin aldar jikete arban ziliin oi gyiceseer, tyynii ulaan ceregiin kidte ba komandiirnundta bolon ulas təriin kədəlməriçədtə bolşoviigiin kaluun bajar kyrgejaa.

Yndesen ceregiin kesegiin togtoson bol, ynen mərəər jabuulagdasan, Leenin Staalinii yndesenii bodolgiin yre bolno. 1924 ondo ton baakan bələg bolko baga komandiirnuudiin surguuliaas odoo bolkodo olon janziin təgəs teekniktei, sain surgaaltai. ulaan ceregiin kesegtei bolko manai bodoto jike amzalta bolno.

1929 ondo cagaan kitaduudtai daildakadaa, daiçalkui ta-laaraa, baatar zorig gargasanaas Alas Dorno zygiin, tuskai Ulaan tugta ceregiin kesegyydcoo, ton jikeer aldarşasan bainata.

Baatar ulaan ceregiin bata negen kubi bolko taanar bol SSSR iin Zyyn zygiin keliigi, zəb josoor sakika zuuraa olon impiraliistanuudiin dailan orozo jirebel, darui doroni daraka jaa, kododoo belen baikatai kamta aguu jike socialiizmiin aikabtar jike baiguulaltiigi ba Buriaad Moogol ulasiin sojol bolbosoroliin jabadaliigi edebkiteigeer jabuulalsagçad bolnoto.

Prolitaariiin diktatuuriigi ulam jikeer bekizyylegtii, ulas təriin ba bolbosoroliin kəgzəltiigi, bolşoviig josoor yrgeg tii, daiçalkii suragaaliin beledkeliigi, dam caaşani saizaruu-lagtii, olon janziin teeknikiigi ulam sainaar çudalagtii, proli-taariiin kubiskaliin keregte kododoo belen baikiin tula əəsə diingəə ceregyydiigi ynen mərəər kəmyyzyylegtii.

Buriaad Mongoliin yndesen ceregiin keseg mandatugai!

Socialiizmiin ene oronii, kiliin kurca bolzo ogtiaabriiin kubiskaliin aça tusiigi kamagaalagça baatar ulaan cereg man datugai!

Kubiskaliin şalgaltiigi garasan Leeninii namiin, tyynii TK iin bolon inag udaridagça ba aguu jike surgagça Staa-linii udaridalgaar ulam urigşaa dabkiza şine ilaltanuudiigi olojaa!

BK (b) Namiin Mozkom

Dariaa kuurai bailgagtii

Buriaadmongol yndesen ceregiin ba ulaan tugta morito ceregiin aldar jikete arban ziliin oi gyicesende komandiiruud, ulas təriin kədəlməriçəd ba ceregyydte, respyyblikiin kədəlməriçən—kolkoznig zaluuçuudiin zygees komsomooliin moziin komiteed komsomooliin amarçalga kyrgene.

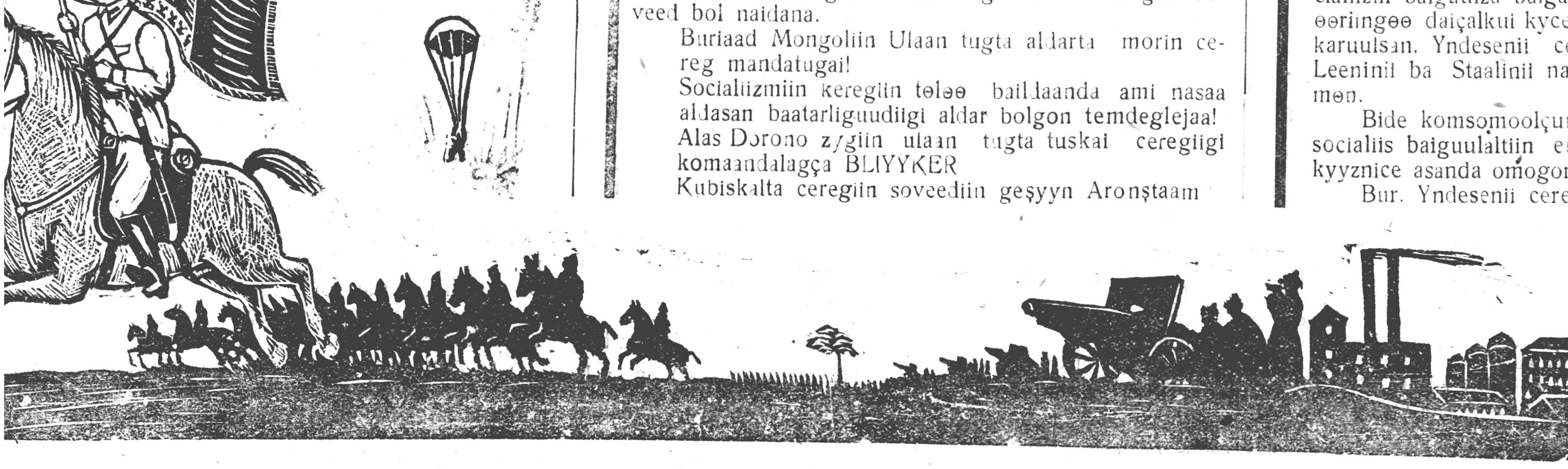
Buriaadmongol yndesenii morito cereg bolbol şo-cialiizm baiguulza baigaa oronii kiliigi sakika jabadalda əəriingəə daiçalkui kyce ba çadabariigi negentaa bişe karuulsan. Yndesenii cereg baiguulka jabadal bolbol Leeninii ba Staalinii namiin yndesenii bodolgiin bajar mən.

Bide komsomoolçuud bol yndesenii manai cereg socialiis baiguulaltiin emkidkegşediigi beledken gargaka kyyznice asanda omogorkonobdi.

Bur. Yndesenii cereg bol caaşaa aldar jikete ilalta-nuudiigi ilaza garaka bezei geze komsomooliin Mozkom naidana. Dariaa kuurai bail gatii, eke teeknikee kimaga dagtiin, daiçalkui ba ulas tə riin surgaali deede şatada yrgegtii.

KOMSOMOOLIIN MOZKOM

„Bidener eb nairamdaliin tələə zagsaza ba eb nairamdaliigi kamagaalaza bainamdi. Gebeç zanallaas aika ygei, ken dain yyskegçedi in cokilliigi cokilloor kariuucakaar kezeeç belen baina (STAALI

Buriaadmongoliin yndesenii morito ulaan ceregiin arвan z

Nojaabriin 18-da Buriaadmongol Avtonoomito soveed socialis respyyblike bol, yndesen-ceregiin baig ulaltiin ba ulaan tugta yndesen ceregiin 10 ziliin oi gyicesenii gi temdeglene.

Ene 10 zil gyicesenii oi bolbol, nam ba soveed zasagiin Leeninii yndesenii bodoliin oi men, enyy ni yreer Buriaad Mongol respyyblike ba tyynte kamta olon ynde senii negdemel ulaan ceregiin kubi bolko yndesenii keseg cereg tere ze, urgan bekizesen baina.

Buriaad mongolçuudiin urdanii baidal

Buriaad Mongolçuud bol ogtaan tiiin kubiskaltiin urda, tab kinee gvi kakas nyydel suu laltai, mal azal erkildeg kaanta orosiin nezen koloonl baisan baina. Buriaad Mongol arad kadaa yndesenii d[illegible] ralaltada tuilain katuugaar bogool çoluulzo baika (syceeree kuresе zyylgeke, ynde-en sojoliigi daran kabçaza surguul nuudta nom zaaka daa oros kelen de re surgaka g.m.) ba orosiin bvrzyiner yndesenii dvr aan nej duuu, niudargaçuud, naimaaçad, konzonçod ba lamanar g.m. angiin darlalgada baisan baina.

Kaanta zasag bolbol, çusa sorog ço yndesenii angi n oaisadt[illegible] gen kolboo baiguulza mal[illegible]zalta— buriaaduudiin bykii şi[illegible] syysi gi ni sorzo baisan Tiigesder Buriaad Mongol arad zon bol, duusan ko sorkiingoo tuilda kyrsen baina.

Buriaad mongolçuudiin mənəənii baidal

Oktiaabriin kubiskaliin gal de len soozuurarad zonii tyrme men, kaanta oros bucalt ygelgeer ygbol n o,oo. Enyynii suurida byon yndesetenii azalkad in j keken bo le bolko soveed kolb on bii boloo.

Nam ba tyynii udaridagça bau şa n. STAALINII ket-lberi dooro jabaza, Leeninii yndesenii bodol giigi kazaliggalg iuuer bejelyyls nulamaas Buriaad Mongolçuud kaanta orosiin koloonioos getelze debzen orgi ozo baisan socialis respyyblike bolbo.

Urida cagta Buriaad Mongol çuu d esedun aza yil dberiin cren ygei baiiaa sen. Menee kadaa 400 mil aard şukam tekengiin ynte. 15 niiran kedelmer çedtei pra vooz zasaвariika ba vozoon bytee ke gigaanta 26 miitaara teserigiin ynetei mkanii kombiinaat, 16 niilaard tekengiin ynete şiin zavod, talka tataka kombinaad ece bygede cangdara baina be geed, edeners gad ur nenee bai san avion ovul zasabari ka zavood, modenii, z vood zagasa kolcer vun, arisanii g m. bu a zaboduud tai baina.

Enyynii urda sojol bolbosoro ba nom biçeg mecete yge(8 % nom biçig medeke) baisan Mene yndesen kekn ceee bygeike su gaka ekin surguulinuud, kedi zuun surguuliinuud, jike nasataniu surguulinuud tol, jike nasataniu dunda biçeg tanika ygei jabadalingi anza tatalgaar jabuulza (respyy blike cocrisi jike nasataniu 78% biçig tanika boloo). 3 decce surguultai, 12 teeknikyn tei, rrcem sojolin insutiyctei, 25 ketlelin soriin biçegte, keden zuun klyyy tei, urgaligi başıngutotei ba ulasiin yndesen taatartai bolzo, ynde senii dyrse najagtai socialis ud kaçanaitai yndesen sojol degeerge baina) Enyynii urda niidin ebe çeroe iaitigeeze ekekin iuuda kyreç talaanai, neree alad zurii, beje nakabuu sanaza ba aad zuu nii baiza baina.

Yndesen ceregiin bii bolzo aelzesenii yjenyyd

Kaanta oros bucal, Buriaad Mongol la bua ceregnel yndesenii ata cerdia niggel, kaniiiee cenet sengi cugalai, kekien doctu bai sad anadudaa kaadra bolkedeze zebseglee busagaa kuke jabedaida tusa bol kogze ceregiin altanaa kabaanoıkan ygei baina.

Kaanta zasag tei, kubiskaliin bezogisu gi darii in ba gii byn cereggigi caçsuruukiin zorilgo tegeen „tyvennie" baiguulan ygeeç ceregi ygee ytrgeeh baiguulan ygeeç gezegi kebeetbto ıalçalla kaseerbo aa bolzo gee kodono tuzalça kasan tai na. Gebeç ece tedelgenyyd bol an zaita ygei bodugsen, jab ge ktae tere baiguuiaan „tyvennie ceregyyd bol aiin tusaiz ki zaaria yndesena zeudchin kurca daad jikekege yndesenii koronee kiigun teteer ten ecetiiese kadda d g baiseo tula tecenigi dakin ta raaklin tuilda kyregeesen. Tyime tula kaanta zasagiin cere

giin albanii dvrim dotor ke en olon yndesetenigi „tuskai zakirli ta bolior ceregnii albınaa kabia daulka ygei gesen yeyyiberi kedeu alba d zade ergelzelezə bai san baina.

Soveed kolboon dotor ulaan cereg igi baiguulka kereg e yndese nii asuudaliin kariicaa suriaa olo! gyi argagyi boigaa.

„M nai soveediin bykii baiguul altada adalitar cereziin k-regte yn tezenii bo lolqigi bejelyylke ba bejelyyleç bainabdi, (Frynze).

Ulaan cereg anka tyryyn ekilze bii bolkoos koişo bykii azalçin yn tesetenigi kan yyzylsen baiia Gebeç yndesenii asuudaligi ulaan cereg coo gyic dzen şudkekesa in najag bol soveed kolbooni zeb segte kycenii sistee ne dotar yn d senii ceregiigi baiguu k jaba dal garsan b-geed enenii bol ul zek te kamta tesebteigeer bejelyy legdeze baina.

Namiin 12 dugaar kuraltiin togtoo liin ba SSSR-iin toktoosonii syyleer ene zamtenşe tis aikam kiig desen baina.

Namiin 12 dugaar j ke kural iin e diregtiiv „gesen baina:

Burkav-ceregiin koman diir nək KYYNDO

„Kuraldaas namiin gesvydte kan daza, ulaan cereguin dunda kem yyzelgiin keremeri kes teigeer tabika jabadaliigi SSSR-iin ara diin dunda aka dyygiin yzel neb teryvlen bekizyyikin josoor r s pvyblikee kamagaalkiin bykii kem ze aban, yndesen ceregiin kubi nuudigi bii bolgokiin b dot kem zeenyy igi abça, kyc ndei kyrge kiigi tan iin geş ydte zabatilane„

Namiin ece zaabarl uud in yn desteer ynde enii kaeeneii gen tariaaçanii ulaan ceregiin ke egi i emkidke e ekilsen baina. En yynd yr r manai ulaan cereg bol, byrie jikeer tiernac oon altin a surlcaliingaaç tal ar neg ceç bekezeə. Enyyntei kamta soveed kolbooio respyyblikiin egeereme yiete zebsegte ol n yndes u arni tolbo.

Manai ulaan ceregiin gol ilgaba nii jeub gebel, manai aa ni kadaa olon [illegible] taı caa mer, daralagdagça ard igi ceo elke, [illegible] tamir [illegible] kurnanı arsatiin erke ceteesnyi kangaai ka ba busad ta n ecegyi tusagaar bejee daasan baigaki n etek enee ceceg cereg men„ (Staalin)

1924 ondo busa yndesenii res pyyblikntei kamta Buriaadta ynde sen ceregiin ba guulalga ek ze orosin ba na. No aavri saraca bagd kamardiin tuugi belcdeke surgouli kybaan 5 caki bogaa ciin dargade tanguulagdaaza en yyn yelegesr ceregiin yn esen kaadiiuudigi tatulza bolto yezi tagsa. Enes surguuli bol, BM ASSR lee yndesen ceregigi bi togkon eki bolzo egesen baina.

Ene surguuli bol anka tyryyn ora zyylsen tuu aadinerinki kebyy desigibaig gdosen ba ra Ene surguulida 80% ramin ba kumsomoolin gsyyd baisan. Surguuliin tura calliin gol bere şeteiiiin bol, ezyyn colr dn ma) kurananiiri ba gacn(8% komanioiiii nuuu 7%) yncesetenii ciacaus baisan baina.

1925 on toi Buriaacia yndesen ceregiin tanguulaliin degeeke bainiiyje tolcon baina. Buriaad Mongol n deece zasgesvedin 12-2-aar kural bol cereg n e dt turiai cuudigi tatara tuka togtool aizaa, Imperialist n idigi kama gaalkiin ba Buriaad Mongol zonii byreen tus mon ılsojolin kezel tei tula Buriaad Mongolçuudiin çukala gebe kuralaas toolsor baina.„

Men tere zildee 1903 ondo te regçigi tataza uridasan belegke ke ceregiin surguulida jabuulsan baina, tere namaitaa 1903 onco

reregçed kedelmerçen tariaaçanii Ulaan cerezin albanda tat g tasan baina Ene catami biga koman diirnuudi i beledgeke surguul ais keden buriaai bagi komandiir nuud ekin dyyrgeze garsan bai a. Enyynii yndeseer baga koman diirnuudigi beledkek surguulin kazuugaar 1903 ondo teregçedeer bvrildvylen buriaa laas tuskai daas baiguulagdasin anka tyryy ciin ceregiin kani baig ulagdiaai Men essa troonii komandiirnuu diin soşt vingol tolon nii ba lan gajaa biga dargand coo ynde sen b rsen bagaa, (5 proc dunda 95 proc, baga o naandiirnud

Baga komandiirnuudigi beled kee sirguuli ba bu es idroon bolon baika zuuraa ceregiin su ralcaliin talaas ji eken tuskai yre karaulsan baina. Dotoriigu ç zuramiin taiaar, morinii soltal i eç ta aar bolon iimagaj biee macabu din belelkeiin ta aar jike sain zi seete kesek ge dze SIBVO ii z kiraltaar neyeç bişet mdezleg de en baina. Cerezii baiguultada ba azalçan baaadiin dainii ke regte çadaraatai tolon soveed zasgiin k magaalaçani baisan jabaaaliin namiin yndesenii bo oolg in zeb bai anin basa nege getegeze egene..

Ineyyd al zaitanuudiin ynde sen 1927 ordo yneee ii tuskai bursevaivizoon ba ceregiin byri j keken kubi baiguulagdasan baina.

Yndesen ceregiin dai nii zam

1929 ondo, Kitadin zyyn temer zam dee e konfliktiin bolkodo, Burkavdivizoon anka tyryyn diin da oroz baildaanii am iltyzebe. Cagaan kitadiin Manzuur şadarki beleg ceregiin urdaas nojaab i sa rada tulaza baildaanaa aa, Alas zyyn kiaziin ulaan t gia tus al aarmiiin baildaanii tyv ede tulil in jike magtaalt i jabadaligi temdeg leze e ebe. Dasani zygeesnileed ilyy kycenii bainaa frontiin tul liin kar uucalgat i ke e keeen ugaa tsa uudta dainii yyrge yy digi jike sana r gyc dkes n bal ka jum. Ygeelekede: 600 zada daisnii jabagan ceregiin tulaza pereede uud asni Burkavcivizoon n ondiin ga obiiyce coo al ikalan o ro 400 kyngiin cabçaza abaad, te re bygede dai anticer giigin tocoki zo syylger e elen naniin san bina.

Kitadin zyyn temer zam deere bon baldanuu ta Burcavdivi zoon bail a an bele kelaer eleed sam, nam ba proletariiin dikta turiin telee ani bereе cem eke baisana karuulba. Ene dawamaa Buriaa morgolsd iin zalçin tem-nii uuiigi kezeedeç en erelsen tulalda kadaa bekeen baisanii buriaa diin yndesen ulaan cereg iicyyien raruulba.

Burkavdivizoon bol K t diin zyyn temer zam decre baras şn ger baldasn gçia tula SSSR in TGK aas d de zergin kana—ku baskiiin lyngete ulaan tig ba ulan nugon 14 ooden bazar zo rigoo ceregyyde abasan baina. Ingeze buriaadiin yndesen ceg— Buriavoiviz oor, baildaan i şa gal tugi tuuiin san aita gar garça ulaan tugta Burkavdivizoon bolson baina.

Nek. Voroşiilov yndesen cereg tukai

Kitadiin zyyn temer zam deere bolsen konfliktiin dyyrekede Burkavciviz oon bairad abucna jire d canii ba ulas teriin surguu la ulaaaltar ercemte g ere yeeze ekibe. 1930 ondo dainii surgaali tar an ceregiin ataba. 1931 ordo Aas zyyn kizaarin ulaan tugta tuskai aarmisooi merue tu ryydiin dunda Burkavdivizoon an ba tus terii b edkeltereе yydiin gusuiin surin ezize garaad dam zu ulgiin san abaan baina.

Bui avdivizoonii ene amzaltatai jaba an ugarerbol ulas coroo ka maga a na tula tuskaar nek. VOROŞILOVIIN zgees, tyynii Aas zyyn kizaarin ulaan togta ord onii jab ka yjde, tuiliin mag taaltmoegteliaba.

1932 ondo Buriavdivizoon bolbyn kycelei ynde en ceregnai bolzo şinedken emkidkegdesen baina.

1933 ba 1934 onuud

1933 onii tuiaca Buriaadin yn desen morin cereg bol cairıi surgaaliin talaar nilees sain cegelte ceregyyd ba komandiirnuu dinaa tula oroldoon tedeni aza baiilaa basojolinerke baidaliigi sayaaruulkiin talaar egu jike amaal

tanuudiigi oloson baina. Ylig erlekedze komandiirnuudiin am tra ki senilin sin teori b iguuligd ba. klyyrba Leeninii bula guudigi uzuur raani şinelen zaaba, ko naa dunnuudiin iueeike bolos n guii min soloovo neegdeze, 500 gi taiiaalan al, synii, gakai i ba yke gal diiai deere zagasa agnaka azaltai g. m. agii jike kycetei azakui emkidk gdebe.

Burkavdivizoonigi şinedken em kdekedee cereqiin surguuli oyyr gesen ste komandiirnuuda s ba doroos devyylsen komandiirnuu dias kamandalki kaad gi ulam kycetei bolzoson baika juin. Mene ka laa Buriaad mongoliin yndesen cereq kelen arian tol to yndesen komandiirnuud ba ulas teriin ke elmerçedtai, basa ene bocoo orolcoko deede zerginç komandiirnii belsen bakii jun.

1934 onii suralaliin ziligi dainii bolbo ulas teriin surgaaliin talaar basal sain dyyrgeze. aza bai sal sojoliin talaar nileed uragşaa debzeze garsan baina.

Yndesen morin cereg bol buriaad-mongoliin azalçan zaluuçuudiin ulasteriin surguuli mən

Buriaadiin yndesen morin cereg bol bi bolsonoos koişo gancaaraj proletaariin dittatura ata ul s o o noo kamagaalaqçad igi beled ee bişe gadana Buriaad oron dotork socialis baiguulgada sudaruu kabaadalcaka ulasteriin beleatkel i beje tamir saintai kynyydiigi be ledkedeg baigaa.

Buriaad in yndesen morin cereg bolza garsan keden zuun ce egvyd menee kada Buriaad oron dotoroo namiin, yl dneiçe nii ebleliin, soveduud iin, şinee kii uiaanl, sojol gegeerelin, kol kooziin ba busag kedelmeride edebkiteigeer kedelmerilezə jabaina.

Buriaadiin yndesen morin cereg bol katuu cangabolşovig ba kom somoolçuudig zii b n bii bolgo no gargad gono ma. Mene zaagsaal da baisan cereggyydiin 60% ni na

miin ba komsomooliin gisyyd baina. Buriaadiin yndesen morin ceregg bol tiiblgiingaa bolodo deele dunda surguuuliinuudta er km san cer gyde s şleze 30-40 keoyydiigi a l byrilevejeg baina lgeze respyyblikiin kaatriigi ba sa beledkelcedeg baina şuu.

Buriaadiin yndesen morin cereg bol buriaadmongoliin azalçan za luuçuuli i surgaka bodot ulas teriin surguuli ni baina geeçe.

Ulas teriin talaar tusalagça nək Liybi mov

Ulas oronoo kamagaal kiin belekdkliigi ulam bykezyylze, erkim sain cegneltiin tələə teme cejaa

Yndesen ceregiin baiguulga bi eselt deerei ede bvii amzalt nuud bol Buriaad mongol ulasiin namiin moziin komiteed, zasagiin gazar, kom omo l ba azalçan y keniin zygees tuiliin jike an aralg garga an dectees meta olcos n baini geeçe. Basa ede bykii ain zaltanuud tus ceregiin koman diirnuud namiin emkiin ba cere

gvydiin tuiliin bekeri meriləsen deerees old şuu

Ede oldoson amza basal ba kan gegde mee ranii nam, zasagiin ga oronoo kamagaa ka a saar nek. Voroşilovii Alas zyyn kizaarin tuskai ua n aarmiin i erilgenyyligi cain buul a tataraca 1934-k kanzaza çadaka ygei

Japonii imperialii soveed oronigi obfi kyceer oroko gize zar ene yje b l daiin tar nehed san cegn tula kyce zoriigoo arba eskeze soralcaan şe iza Ulaan tugta ceregi colo ba biidenii magu şinuudaa cen nerelyylze juretei baina bdi.

Arban ziliin gee ol de nii surgaal a tim ca ekiled, 1935 ondo 11 deeree ccoo l baiiadaa in godoo yn ed baikaar oroko bainabdi,

Soveed oronii buu kycen ero l yndesenii gags ib l Ozia brin lin a Leeninii yndesen giin yre beje m ka çisa bolko baina. Ede yndes regvyd bol bukii Ulaan nigen dor alkalan daini jabuulza baina

Manai olon yndesetenii mer cen taraaçanii ul a kezede; negen sanaltai, talaar baitiecetai, dainii s tuiiiin sain, tekni eer n jee kuj galsan baika ba daka udaridagça Kl m. Vingoo ketelbereer ogoroo uruu gazai şikekie zab tasan ken b zelgeze ennizze kodoko kariuu colko kezeed cacaka baisanigi mpe byken ukaandaa kadu ig.

Liybim

(ulasteriin talaar tusa

Yndesenii morito ulaan cereg — kuuçanii gaвijaatan —

NƏKƏR RYBAŞKIEEVIÇ

Nek. Rybaşkieejev bol uri diin partizaan begeed, Buriaad Mongoliin yndesenii morito Ulaan ceregiin anka bii bolsonoos koişo tasaldaa gyi udaridaka albanda jabaza baina. Suralcaliin talaar kezeede tyryy suuriigi eze ledeg, daabaritai azalaa zişeete sainaar dyyrgeze ja basanii teleə. Buriaad Mongoliin zasagiin gazar, Ulaan aarmiiin ba komaandiin zy gees kedente kubiskaliin kyndete biçeg, saişaal ba busa şagnaluudiigi abasan baina.

Odoo nek. Rybaşkeejev bol ştaaviin (negedeki) naçaalinigiin tusalagça tuşaaltai baina.

Nek. Cebegiin

Nek. Cebegiin bol Tyi ke nii aimagiin batraag begeed Buriaad Mongoliin yndesenii morito ulaan ceregiin bii bolsonoos koişo odoo kyr ter jabaza baisan ceregiin ton kuuçanii neker men ju maa. Nek. Cebegiin bol an ka Ulaan ceregte eeriin sain duraar jirekedee yeg nom medekegyi baisan bol oç, eerin gee erkim orol olgoor odoo nom biçegte sain su rasan, jerekii bolbosoroliin dekerigte, dunda surguu litai nekedeer acali suuial çaza jabana. Suralcaliin ke çeelde kezee udaarig za ram zarçamaa sain sakidag ba Ulaan ceregte 10 ziliin turşada jabaka zuuraa, negeç zeme abaagyi baina.

Ceregiin dunda zişeete sain kedelmerilezə jabasa nii tula Buriaad Mongoliin gazar, aarmiiin ba komaan

Nək. Kamaga

Nek. Kamagaaje Ulaan partizaan, batr naad Mongoliin morito Ulaan cereg bolsonoos koişo ta kedelmerileze baisa men.

Nek. Kamagaaje 1929 ondo Kitadin temer zam deere koalliktada baitar z mecel gagasanii SSSR-iin kul iskali soveedoos kul iskali dete buu zelseg abasan baina.

Nek. Kamagaaje odoo komandiir-p tuşaaltai.

diin zygees keden t nal ta saişaal abasa

Nek. Cebegiin bo Buriaad Mongoliin morito Ulaan cereg miin emkiin kariu sekretaar tuşaaltai.

[Bu]riaadiin yndesen ceregiin kuuçan gabijaatan, ulaan tugiin [o]rdinton ba udaarniguudta manai bolşoviigiin amarçalga

Dainii tyryyçiin surgaal abalga

(Ulaan oordin gabijaata komandiir nək. Baldiinoviin duraskal)

[D]aisan'i ara təlada kodoro ... tedenii coos cokuul... tarikəni kaagaad, təmer ... suuəm, telegraaf-telefo ... sijgi tasi cokin cəgaan ki... oandii uudigi buta cok... sən zikiraitı ... yneegd be... ... d Mongoliin yndesni ... d vizioon ... zakira tiigi ... tyrgei ... t dor ... zel. Təmər z... nun sangi ... loson şıgamaı ... salkin ... agaart... cecereze,t le ... graaf ... utasad ta... alag lan, ... onuud segnəren unaza

... vizioon bol dai an'i ara ... gar, asan. Ainar kolo za ... turun tende kitadiin erez ... ba cagaantanii bandii ... nanci s gal jalılzana. ... aibriin 20 bol dura kal ... bolo. Əgle... kviten ... Baian ...-ki sal ... ... Divizoon frontte se ... ... civizioonii kom ... leed z ... gs... divizioni ... zeleken ba ... gyiken kaiaad iŋgez kele

Daisan bol doblolon oro ... şideze manigi bu...daza ... vy ... ... bu nariza ... daa daren usidka a boibo

... an bo'lno nəker komandiir, ... ceregyyd bol cogtoi zorig ... ebtei abiaagaar kariuuza

... akan minuuta engeresenii ... diivizioon bol daisan i uri... kui saikan mete kur an ... gyileldəze o ... oson bol ... Kaanaç asani ... ndege kebe ... vker buuyin ab... an g ra ... tar somonuudiin tesee n, ... ma an tunaza ... ienberliin ... gi byikeee.

... rder mete burgiin somo ... Burkov ... vzoon ... ia dib... za jabana. Kaanza ç ... undas ... medeg ... eke bise ... juma ... Dob ... dasiin caanaa juuç ... agai. Diviizioon baak... n ... zo, kom... ciir nek B s... o', ... taç lkoi razveetka ... ail ... daisanii tairgi todo me ... ... eskadr... onii koman ... zakiralia ... egəte ka.

... dimnai jab... san razjeezd ... aigyi tyg... n bucaza jre ... „daisan d... t ... led ... tohi ... o ... balla" geze medeecebe. ... yjede.

—Diviziion selmee dailil lan da bele zeə zad ia gartu bir aa ... dusa ... ui d... s attakadı ... jab. Pylmi... n vzvooi bir uunzyge seni buu lazi ataa a ... ... tisal... ge... en divizoon... k m n... diiriin daiçalkui zikirilta cere gyyd in çikeer çimeelen kaaki ... n ... zal.

Moriin cereg mundui ... zorigoor arsa an meteer ataaкalan ... oroson baino.

Ataka ekilze'...

Vzvodiin komandiir BALDIINOVIIN za'kira taar pylimiot doz... uu 12 minuutac o buudalgiin tyryyçiin kiarilgi ezelen

abalga.

Tra t ta ra... geze pylimiood çigi ta şigmaza ezesen.

Leente le nteer pu toonuudi gi ko solo ... dlo ... kal za baina komandir vzvoid Baldiinoviin ... uraas kel ... esen usan dusal dusalaar unaza baika jm.

—Pu t... on ege gəze BALDIINOVIIN kakir çanga abi ... an ga rana.

—Patroon ygel... eze pat... roon zeedəg nəker keleb , ber kele ba dal ulaza jrezei.

Iame baida igi me ece dee da sin bol pylimioo i ... çoguudi ... ... buu asan bain... Ene yjede m... na kon kolo jab çasan baiga ...

Tiikədeni vzvodiin kom n diir darai şidəze, daisənia ata ... ar cokzo... nadkı kas bişe jar gag ı geze b d bo D is n bol gəzunga r bidaza buua Cag zuura komandir Baldiinov bol „morind o mordog... selmee bele ... geegti, minii ... konoos taai ... kı da"-geze ... o nəanza evee ... den py mi ... minii ... pyli mioodiin kezuuda ... ork ood. 8 ky ... daisanii ... ... doboluloz ... oro o.

—Ura a a-geze komandir BALDIINOVIIN kaşkaıkada, ... ge nək... yv ... mei la.

—Ur a a a geze kaşkaraldan sal in kui meteer dabşiza oro bo.

—Kedeken sekyyndiin kuga caat... coo dusin bol BALDIINOVIIN komandir ... co ... kigdozo usid ag lasin bilaı. Pyli moo togiui bol ... 20 nii edər toktoollıoson berke baidlaas bitu zengən aşaar multaan getelze garsan aaal

BALDIINOVIIN vzvoodiin pyl ni ood ogaud bol surgaal, çadaburi ba zorigoo byrin karuulsaa ba na.

Envynii tələ komandiir BALDIINOV deede kairuulaan ... giin ... oordiin ... or şizng dısın b ... ni. Mənəə nək Baldinov poo kil işt ab in n ... ç ... ag ... n tuuslag ça ba tyyzes olo keden ol ... zilu ceregyyd sargal, daiçal kui surgaal abça baina.

N. Viyyjev.

B[u]riaadiin tuskai morito ceregiin Divizioonii daiçalkui zam

(Tyykiin spraavoçnigaas)

1929 onii ijyyliin 23 edər

Soveed oronii kiliigi, ca gaan kitaduudiin dailan orokoos kamagaalkiin tələe, morito Divizioon bol Vo goordo suuza mordoson.

IJYYLI IN 24 neəs aavgus a 22 kyrter ceregiin surg u liiigi yrgelzeleke zuuraa Agiin aimagiin, surinii zonii dunda kitadiin zyyn, təmer zam deereni bailgaanii uçar ba socialiis baiguulaltiin zorilgonuudiigi oilguulkiin kədelmeri erçemteigeer jabuul za baricaa kolboogoo saizaruulsan baina.

Aavgustiin 22-oos nojaabri 14 kyrter Diviizioou bol Dauuriiin cerigiin koto dee re togtozo, suralcaliin divizioontoi mərəisen, daiçalakii suragaaliin beledkeliigi ton erçemteigeer jabuulsan baina.

Nojaabriin 15 edəriin 5-cag 45 minuutada, Divizioon bol galzuurasan cagaan kitaduudiigi buta cokikiin tələe 36 daki jabagan ceregiin div zi... kamta mordon ga raka cag jireed baisan.

Nojaabriin 16 edər

Diviz oon bol daisanii ara talada kodo cokin orozo tə mer zamiigi teselze, teleg raafiigi tasalza koroto daisa nii koişoo bucaka zamiigi kaaka, gesen daiçalkii zoril go absan.

Nojaabriin 17 edər

Diviizioon bol təmer zamii gi teselze, telegraafiigi tasal za çadasan baina

Nojaabriin 18 edər

Diviizioon bol, toiruulaad baisan kyreeg... es multaran garaka zoriltgotoigoor ca gaan kitaduudiin ceregiin dailan orozo jirekedeni baa tarlig zorig gargan darui doroni darasan baina.

Nojaariin 19 edər

Diviizoon bol manieevra kiize, Abagatai geze suurin da bucaza amarsan.

Nojaabriin 20 edə riin 7 cagta

Cagaan kitadiin batalioon do, diviizioon bol morin dee gyyr. selmee dalain oroko doni, 500 cagaan-kitaduu daas, ecoekeniinle tergede ze. oçoson

1930 onii janvaa riin 5 edər

Diviizioon bol, kompliig tiin dyyrkede, ebeliin baira da, təmer zamaar bucasan.

1930 onii aprieeliin 23 edər

SSSR-iin I.G K-iin togtoo liin josoor,engerme sain baa tarlig zorigoor dailaldasanii tələe, kub skaliin kyndete ulaan tugaar şagnagdasan baina.

Ulaan oordinii gaʙijaatan

Kitadiin cagaan bandiidnulai dailaldaanda tyryy jıbaza ılgaran garsanii tələe SSSR-iin kubiskalta ceregiin soveedoos ulaan tugiin oordin kaira abisan manai buriaadiin morito diviziooniii ceregiin baital lguud ba komandiirnuudiin nerees:

1. Burkavdiviziooniii urida baigça komandiir nək. **Bysiigin**
2. Odoo ştaabiin naçaalnigiin orologço baigaa nək. **Baldiinov**
3. Angiin daisanii korololoor alag lasan nək. **Delgeriin D.**
4. Odoo soveediin baiguulalta deere kedəlmerileze baigaa nək. **Vambuujev**
5. Diviziooniii urida baigaa komisaar nək. **Voronaajev**
6. Odoo miliiciin albanda baigaa nək. **Karakiiinov**
7. Urida cagta diviziooniii staa şinza jabasan odoo kolkooziin baiguulalta deere kedəlmerilzə baigaa nək. **Şyykin**
8. Odoo kolkooziin baiguulalta deere kedəlmerilzə baigaa nək. **Zanajev**
9. GPY-giin tuskai tasagiin urida baiga naidalgata nək. **Byykin**
10. Odoo komuniis deede surguulida suraza baigaa nək. **Baimiiinov**
11. Odoo komuniis deede surguulida suraza baigaa nək. **Kandazaapov**
12. Odoo kolkooziin kəd lmericen nək. **Mocaalov**
13. Daiında urida baigaa tusagaar komandiir nək. **Knoozov**
14. Odoo zvooliin komandiir nək. **Oçiirov**

Erkimyydiin negen

Nək. Dorziin bol ulaanic ceregiin pyli... ioo toor bundaʼkad a (2 dakı albanda oros... noos ko... so ko nan zo ilzo) erkim sain garasan.

... diinuudiin zyg... es 9 da in bajis ... kalan kyrgegdesen ba şagnagda ... tu talaar erkim sain jabasnii te... san baina. Mən eəringəe ulas te ... rin surzaliin şatigi vrge... iin tula, ton kanaltgat gar ked... lme rildeg bagəed, BK (b) Nam in 17 dugaar kuraltin ... delegatiigi sain ar sudalaza şalgalaigini, ty ... ryyç inkloteı ... amta egesen baina. Enyy... es gadua ulas teriin surol cal ... in temenyydeer erkim jabaza baigaa iuma.

Nək. Dorzin geəçe tus ceregiinge komsomo... ... eikiin tobçoon ... ge şyyn, ceregiin bə gçe ba jabza bugaa boldoliin de... eriziin so ... sogoo bəgsed, ene byk ... da iga bolnuud a ton sain zişeetə josoor dyygegd ... baina.

Nək Dorziin bol ceregiin sur... gu ... iin talaar ton sai ... zişe ke ... ruuld g ba ton sain pyl mi ... odço (Sanko ... oi) ... sa bodiin ... oibi ... imagta çadaa ... ba morin i surs ... giidaizigtei çadaan ... tazi.

Eiera naiin inspektorzoon ça galtada nək. Dorziin eer ... nzee ba ledəe ... iin tal ar erkim sain g ra san gebol: tuurin 9 ba lla, araa n za-9 baalla, tryys 9 bal... , 5 kilo meetrin gyyge 10 baalla kylie ...

Ceregiin bu ulas teriin beledke liin talaar erkim sain jabasnii te ... Dorzin bol iyyli sa... ada cag bolzco r uid su... guulaas baga koma dir bolgozo gargagdı san.

Ceg zuurin sostaviin kamtiin ni telelge ba tvnziin şag... ilta deere nək. Dorziinii s lbri d t ... oo dursag ... tasan ... venvydiigi karuulna:

Əolenii buudalgaar ton sain, 5 kilometeriin jabadalda nək. Dorzinii s barı ... bol bykii cerg do tovool dyvgər suuri ezelsən baina

Ə... niigəe sain tel d elget i bol goriin tul... cag ygelze orol ... ton,' saibari dotoroo ulas te ... in kedəl merigi sain ba tasaldurangi kiisen, socialiis mer ... ba udaar n gə ... iin meetedig edər byr k reg les n. ... erəe eerea ba mə legge b şəvydtee proletaariin zarcamiin ... itti ... ... kutargaar tobisanii yveer nək. Dorziin bol 1 sura dotoroo aariinge bod... tu bijigi ba tyyn ele sa biriigi bil ... ke ... zuuraa e ... san... venvydiigi tul ... in baina

T s c ... giin komaan ... a kol nək. Dorziinigi kam ga... algiin Arkon ... ileeke kvn et ... rsa ... ...tin kandidaa ta de şelyylbe.

Kədəə nutagiin kəвyyd ceregiin teeknikiigi daiçalkii josoor şudalaza вaina

Odoo zilees ilyyken bolzo bai na. Buriaad Mongol respyyblikiin egeelce d zakiin Zakaaminii ai maqaas Galsanii Buda gegçe al banda tatagdagçadtii kamta ulaan ceregte jireşen baina.

Tiin, karantiiniigi əngərgəzə, Galsanii Buda bol emeseze jaba san Buriaad terleg ba malgaigaa orkizo, ceregiin kubcasa boro şi neeli emeseze, gorjo bysiigi çan gakanaar byselebe. Budi bol an ka tyryy kazaarmada orood baika daa tendekiin arig ceber baidal gojo saikan untari, şede ceberel deg şoolko geke mete je dasalgyi nileedgyi baikeşeelnyydtei uçara zai.

Suralcaliin eдərnyydiin əngərzə baikadı Buda bol ceregiin bi ulas teriin erdemiigi zakaasani zakadi ni kyrter şiltalin jababa. Ulas teriin keçeel bol Budıda imagtiber keşeeltei zyilin negen bolson bii gaa juma Sedkel sanaagi kedel gemeer zyilyydiigi Budada kele ze egədeg baikadı, tyynigi jaa biçigi Budi bol sainaar oilgozo abka sanaatai baisan. Keçeeldee Buda bol ton bolgomzotoigoor ka baadadag baisan. Zygeer Ulaan ceregiin suralcaliin sonin nomuu digi unşika gekele ertiin yseg meleke ygei uçar bol tyynii un duur kendeldesen saad uçaruul dag baiba.

„Neker Buda bogonikon bolzor dotoroo yseg medeke ygei baidı laa usadkaki keregteiç. Ulaan ce regte erdemqyi jabıza bolkogyi geze" politryyk Budıda keledeg baigaa. Tere geseer Budiigi yseg biçegte surgakiin teleə erdemtei ba ulas teriin bolbosoroltoi kynii gi Budıda tusalkiin tula tabisan baina. Tus ikiigi tomilogdoson ne ker ba kazuudani zorgeleed oro ko nekedyyd Budiigi erdemtei bol gokiin teleə nileedgyi tusa kyrge sen baika juuma. Komandiirnuud bol ton jike oroldoson bi Budiigi tyryy zergiin neker bolgokiin tula bagia kycee elsyylsen azai.

Deereduısagdagça uçaruud bol Budıda neleesen baika begeed, Budiin sedkel keereze, yseg bi çegte suralcakiin umtarşigyi kysel zorig debzesen baina.

Odoo suralcaliin ziliin eceste ze baikada Buda bol Imagta jike ken amzaltanuudigi tuilisan bai ka begeed, tyynii bejende şinge sen sojol bolbosorolgyi z nşal bol bol kolkon geegdeze yldebe Ka zaarma dotoroo ceber bailgakiin teleə, Leeninii buianda zoksoi ba ajatai bailqakiin teleə dotoriin bati beki zuramiin teleə yluegçe nekedteigee kamti temeceze jaba dag baina. Buda bog kirede da raedza jabakaa bolioo geze me deke keregtei.

Galsanii Buda erkim sainaar bol bosoroson Ulaan cereg bolson ba ulas teriin ba ceregiin beledkeltei tyryy kynii gaikamşag zişeegi bi şenyydte karuulba. Buda bol oiriin komandiirnuud diin zygees keden dakin saişaal

abasan, bata bulad zuramtai buu dalga ba morinii surguuliiin ton sain beledkeltei. ulas teriin zaa biçadiin şalqalta deere „sain" geze segneltiigi daisalan olson ecegder ergen jike Zakaaminii ta lada sojol bolbosorolgyi geegde ze jabasan zaluu neker baisan aad, odoo kedelmeriçen tariaaça nii ulaan ceregiin kari aata kom somooliin geşyyn Budiin beje ene bolbo.

Ivaan Mikailov gegçiin a'ba ba suralcaliin zişee bolbol menle ba ga bişe gaikaltai begeed, Galsa nii Buda ba Mikailiin Ivaan kojo riin koorondo jamar igaa biibe gebel: zebken Ivaan bol Ulaan Ce regte jirekedee yseg biçeg mede ke ba kedee nutagti komsomoo liin kedelmeride ideb iti kedel merilsen ba komsomooliin staaza tai kyn jiree belei. Mikailov bol kolkooziin yyriin gryypiigi erkim sainaar emkidkegçe ba kolkooz deeree erkim sain udaarnig geze toologdozo jabasan baina.

Tala daidiigi byrkeesen kolkooziin pooliin udaarnig nerigi Leeninii komsomooliin geşyyn Ivaan Mikailov bolbol KTUC iin albanda ji reed baikidaa odoo karuulna „Ton sainaas" dooşo oroson ceg nelte Mikailoviin neren deere bai kagyi geze eskadroonii komandiir nek. Verşaagiin gegçe medyyl deg azai.

Ynen deereni abaad jirebel ene bol maşa zeb begeed, ceregiin al binkidiin jabasan zişeenii byrid kelgiin kuulasan deere Ivaan Mikailoviin neriin urida „kangaltagyi" jadaltaa kangaltatai gesen cegneltiigi bidersenii kereg ygei kodo sain bi ton sain gesen ceg neltenyyd nege zig leken ilgaran karagdaza baika jum.

„Eesediin zer zebseqligi ezelze çadaki eder byri sanalaa jikeer tabiza beje maka bodoo bolboso ruulan beledkeke keregtei, tilgebel odoo kysesen kyseliin yriigi tuila za bolno" geze nek. Mikailov ee ree medyyldeg baina.

Kurbaajev, Zonkoojev Badma, Bizıarov Dınzan baga komandiir nuud Baldaijev Pootor ba Titaarov geged ceregiin bi ulis teriin beledkeliin eesediingee erkim zi şee karuulalgiin talaar tyryy jabag çad Galsanii Buda ba Mikailiin Ivaan gegçedees geeg leke ygei.

Teden bol bygdeeree tyryy jabagçad ba ceregiin beledkelgiin bodoto udaarniguud men azai. 1912 ondo teregçediin aarnida ji rekede deere durasagdagçad bol Alas Doroo zygiin kurca sakiuul ça Ulaan Tugta Tuskai aarmiin daiçalagçad jamar baika josotoib geze keleze, oilguulza ekees gada na, tedende karuulza egçe gyiced çadaka baina.

Yndesənii kesegiin 10 ziliin oin ederte Ulaan Ceregiin eder byriin baidliin ede gabajaatnariin nerligi bajartai, omogtoi ba kycen tegelder temdegelreb.

G. Dorziin.

Baldanzabiin

Morin kurdan selme kurca beje zaluu*)

Don cagaan
yyriin tolon
Dorono zygiin
uulanuudiigi dabasaar,
Cegee nomin,
Celmeg saikan
eder mandaba.
Mengen kaçarsaar
Dolgilogço
Menke tuugalag,
Selenge,
Yrgen cagaan
Ydiin
Uulzagça kizaarta
Tug kiuur delgesen
Temen azalçan
kamtarça,
Nairamta saikan
Namzaa talmaida
Kyleg morinii
şerbeşe,
Kynii kybyynii
kyçe,
Erkii mergenii
erdem yzeze,
Kyce çadalaa
kybçeleze
Kubiskalta bajaraar
josolbo.
—Ene .
Buriaad—Mongol
respyyblikiin
Bajariin jike
eder men!
Ene eder
Tungalag saikan
laageraas
Tug kiuuraa
delgesen
Buriaad divizioon
bucalan garça,
Nam, zasagiin
naidamsa,
Zon aradiin
zakiaa
kylieeze.
—Zeneg kapitaaltanii
zerçelgede
Tulaasa bolgoko:
Morin kurdan,
Selme kurca,
Beje zaluu—
Bide belen—geze
kariuu kelebe.

***

Uula kada
oi modon
koişoo gyildene.
Reelce teelceeree
ebkerçe
Kadiiqi kada
Talmaigi tala
gelgyi
Temer „mogoi"
Tyşegeneze,
kyşegeneze.
Yndesen ceregn i,
Çusata sabaraa
çyriilgegçe
Şunakai daisanda
kariuu eke
Katuu zorig,
Kubiskalta kyçee
zangidaza
mordobo.
Nairtai zugaatai
Delgeriin
Naada zugaa
gargaza,
Koçon ygeeree
Kubiskalça kyçiigi
kurcadkaza,
Uran ygeeree
ulasiin daisaniigi
doroituulsaar
Baatar Ulaan cereg
Baildaandaa mordobo.

* „Baatariin zam" geze zokiooliin keseg.

Tariaa kudaldan abalga, ebese tuşaalga ba maka tuşaalga

Kopiraacadaa 1342 ceentnir tariaa kudaldaba

Kori. Çisaaniin somonii „Ulaan-Bilag" kolkooz bolbol kopiraacada 1342 ceentnir tariaa kudaldaza, tyynii tula cem kedee azaliin maşiina zakiba.

Ene tooto tariaagaa kopiraacada kudaldasanii syvleer kolkooz niguudiin azalta edərte 6-6 kiilo tariaa kertekeer bagcaagdaba.

Kudaldasan tariaagaa zagotpyyn ktede çereze baina.

P.D iin.

Tariaanii çirelgiigi Kurdadkagtii

Mukarşiber. Şine Sireetinşk in selpoo bol tariaa kudaldan abalgii gi erkim sainaar emkidkeze çada ba

Zil dotoroo 4502 ceentnir tariaa kudaldan abka bodonzotoi be geəd, tere bodomzooso ilyy tariaa kudaldaza abaad, nojaabriiin 7 do enyynii 52 proc-gi zagotzernooglin pyynktede tuşaasan bai na.

„Ogtaabari„ geze kolkooz bol 105 ceent, tariaa kudaldaad, en yynii 80 proc. iigi tuşaaba „Staalin„ arteel bol 610 ceentnir tariaa kudaldaka kelceetei begeed, envy nil 332 ceent, tuşaasan „Potileebko paaci„ geze kolkooz 615 ceentnir kudalдaka bodomzotoi aad, odoo 420 ceent. tuşaasan baina.

„Şine-zam„ geze kolkooz bol 460 ceent. kudaldaka bodomzotoi aad, zebken 150 ceent. kudaldaza zigsyyrite geer geegdebe.

Ene kolkooziin pravleeni bol tariaanii çerelgede o r o i d o o 10 mori terge gargasan baina, kudaldasan tariaagaa 10 mori tergeer çereke jum bol adagtaa 2 sara bolzo dvyrgeke uçartai bolno.

Streetinskiin kolkooznuud bol tariaanii çerelgiigi kurdadkaka tu kai tukai kenzee abça, kudaldasan tariaagaa oiriin edenyydte 100 proc. zagotzernoogiin pyyn ktede çereze dyyrgeke josotoi

Ç. Mitabiin.

Cokigdoson tariaani karuul ygei

Kori. Dondo Kudanii somonii Voroşilov kolkooziin buzagai muu baidaliigi ileryylen karuulbal:

Cokigdoson tariaani sanaiin cag ta karuul ygei kooodog ba ete riin cagta yker mildi idegleze baina. Enyynligi brigadiirnuud Kolkiin ba Gırmiin gegçed niydeerce karaza ba gaad kaikarnigyi.

Tariaanii comoonuud niuruulag daagyi tula casan togtood kailaza tariaagi norgon gemteeze baina.

Kartaabka kyiten gete kalagal za jikeken kartaabka keldeebe. ne geç kiilo kartaabkiin yrese kaagaagyi.

Maliin ba syy tosonii todorkoi medee toocooçon Budiin garta baidag ygei.

Ebesee buzagai muu çanartai gaar kuriaasan deerees ulastaa tu şaakaa abaacasan ebeseni golog dozo eedelkee bolioo. № 1 brigaadiin kuriaasan ebesenii 30% ni qıtankai baisan (brigaadiir Kolkiin).

13 mingan bukal tariaanii zeb ken 2 mingan bukalni cokigdoson ba ulastaa 700 ceentnir tariaa kudaldasan aad, envynii zebken 200 ceentniriigi abaaçaza tuşaasan baina. Kabariin tarilgiin negeç monsoqor yrese kaagaagyi.

Tus kolkooziin geşyyd eesediingee duraar zaizı jabadag. Zişeelbel: geşyyn Cebeezabiin D. gedeg Koriiin somonii negen kolkoozdo keniiç zebşeel ygei oçozo temerçe daikan bolood baina. Men Sanzaagiin gedeg men zaiza jabana. Basa geşyyn Cedebiin D.K. gedeg ukaan dutuutai, beje kyn oroko gergyi, ailnuudta yldyvlze jabadag ba tyynii emçiin medelin nege ynlee men ezentiigee adali gulamkada baidag.

Tus kolkooziin baidal ile bolbo: Muuduulza baisan gemtedigi olzo karuucuulka ba saizaruulkiin tu kai kemzee abka keregtei. Daida.

Nək. Selivaalnikoviin sanaa amar suu lga bol tasaldaliin gol şaltagaan bolno

Aga. Mogeitiin MTS-iin kari jaata kolkooznuud bol ebese tuşaalgiin teseбiigi nojaabriiin 5-nii medeegeer 84,6% gyiced kebe.

Ebesetuşaalgiin tesobiigi cag bolzortoo dyvrgegçed qebel. Mogoitiin somonii 5 kolkooznuud, ereencin ba zugaalain somonuud 100% dyygebe.

Kamagiin koino karaşiberiin ba cagaan uullin somonuudiin „Ulaan tujaa" „şine zam" „Ulaan Ceceg" ba Dabaagiin neremzete kolkoozuud ebese tuşaalgiin tesebiigi gyicedkeke jabadaliigi koiso tata za baina.

Men nojaabriiin 5-nii medeegeer Agiin MTSS 63,3 proc ba Kenkeriin MTS 29.2 proc. gyicedkebe.

Engeregçe ziliin nojaabriiin 7 do ene 3-MSS-nuud. bol 64,3 proc. baisan aad, odoo zilde 62,1 proc. gyicedkeed baikani zigşyyrit i jabadal baino.

Mogoitiin ebese tuşaan abadag pyynktiigi daagça nek. Selivaalnikov gegçe bol engeregçe zi liinkees dooşo bişe kurdabçaltai jabana geişebdi geze jariza sanaa amarkan suuna.

Ene çukala froonte deere dai çalkui suuriigi ezelen udaridaka baisan nek. Selivaalnikoviin sanal sedkelee amar suukadani kolkooziin tyrvylegçedç adalikan suulcaka uçartai bolno.

Mogoitiin kyystiin 12 kolkoozuud ba tyrvylen jabasan 3 somonii soveeduud bol tesebe 100 proc. ba ilyybçelen dyyrgeed baikadaa odooi amarzaza suugaa josotoi beze.

Ebesetuşaalgiigi oiriin eder nyydte dyvrgekiin tula somon ba kolkooz koorondiin socialiis tus lamzanuudiigi ergeer jabuulza, tyryy jabasan somon ba kolkoozuudiin opiratiiv arga dyrişelnyydiigi kalan abkiin teleə nek. Selivaalnikov tyryytei, kozomdozo jabasan Cagaan uula ba karaşiberiin somonuugiin udaridagçad temeceke josotoi.

Z. Cenil

Maka tuşaalgiin koonkyrse E—Bulgadta

Ekired Bulgadiin aimagiin kolkoozuud, kolkoozniguud ba emçetən bol 1935 onii makatuşaalgiin teseбte avaansa bolgon 1587 ceent maka zerende tuşaaba

Kolkooznig ud ba azalçan emçeten bol odoo makatuşaalgiin koonkursede orolcobo. Zariin Oloiskiin ba Olizoonskiin gometiin somonii kolkoozuud ujalganuudaa gyicedkesen baina. Zişeelkede: Olizoonskiin somonii „Staalin" „Şmidt", „Ulaan Nailalig" kolkoozuud bol 1935 onii makatuşaalgiin tesebiigi avaansaar 80 kubi gyicedkebe.

Olizoonskiin somondo men ene meteer jabuulagdaza baina.

MTS iin karijaata gazarta koonkyriin jabadal muu. Zişeelkede, Bajandain somon makatuşaalgiin teseбiigi oroldoo 13 kubi gyicedkesen baika jum. Bişe somonuudiin medee oroidoo ygei.

Ene bol MTS iin direegciin koonkyrse tukai sanalaa tabiaagyi deerees bolbo.

Bajandain MTS makatuşaalgada sanalaa tabika josotoi.

Zar.

Soveed kolboon doror

Manai gyiceltenyyd

KAARIKOV 15 (TASS). Kiroviin stanoog byteeke zavood bolbol agui jikeken şine 30 stanooguudiigi byteeze gargaba. Odoo tyvniigi byteegeed baikada oron ulastaa altanii 450 mingan tekeriqiin aribalta egesen bolko baina. Ene stanooguudiin çanar bol gadaadiin stanooguudiin çanaraas nilieedgyi deeşe baina.

***

LISIÇAANSK 15 (TASS). Lisiçaanskiin rajoondo „Noovodryyskajaa" geze şine gigaanta şaakta barikiin tula kedelmeride ekilze orebo. şaaktiin teleblegdeel baisan kycen bol zilde 1200 mingan toonotoi tenceke azai.

KZTZ-deereki ar caata baildaanii ederyydte pylimioodçodiin byteesen yyrge

Ulaan tugta Ceregiin 10 ziliin oigi engereketei kamta pylimioodçoguudiin tuilaza garsan dainii ederyydiigi sanuul kajaa, nen jikeer kysegdene.

Bykii ceregiinkid dainda orokoo bai canai ton sain medeze ba ton kycete kubiskaliin yyskeltei baisan juma. Dainii ton kende yyrgetei yçaastaguudtani tyryylen jabakiigi cereg byken kyi sedeg baisan

Nojaabriiin 20 do divizioonii ataakada orokodoni 2 minuutiin turşacoo pylimioodoo todkozo buudakadaa uul divizioonii daisanaa darakadani zigşyyritei jike tusa kyrgesen. Ataakiin syyleer. pylimioodiin salaa kojordoki suurida oçozo jabagan ceregiin kesegyydiin uraşaa dabkikiigi tusalan baika yjede somo zeegçener jireze, somonii duusasaniigi medeecebe. Tere yjeer kazuu talaasani 800 meeteriin gazaraas okoop dotoroos daisan bol pylimioodçoguudiigi buudaza ekilsen

Tiikedeni pylimioodiin salaagiin dai çalkii zorigto komandiir BALDIINOV geçe, yni bodol tabingyi „bygedeeree m rindoo mordogtii" geze zakiraad „Uraa" kaşkaradan ataakada orozo dai sanii okoopcoo sausan, jabagan ceregiin salaa tukai kyciigi ugtalan daraza. pylimioodço-ceregyydiin ton togtar kende baidalaas garaz çadaasan baina.

Uridiin pylimioodçe: TARAASKIIN

Kara dalain ergi şadar Voroşiiloviin neremzete sanatoori bolbol bajariin josoor neegdebe

SOOÇI, 15 (TASS) Nojaabriin 12-to Sooçi kotodo Voroşiiloviin neremzete sanatoori (emnelgiin oron) bajariin josoor neegdebe. Ulaan ceregiin kesegyydiin dunda taraagdasan ulasin urslanziin 10 proceentin tasalbari deere barigdasan sanatoori bolbol bykeli ziliin torşo dotoroo 6 mingan kyniigi kangaka emnelgiin ba sojol bolboso liin agui jikeken konbinaad men azai. Tyyni koorpusnuud bol jike narin saikanaar kiigdesen baina. Sanatooriin neelgede tuskaiçalan zoriuulsan bajariin zasidaani deere kamagaalalgiin Arkom nek. Voroşilov in tuskai zakiralta tunkaglagdaba. Zakiralta dotoroo kelekedeni: Ulaan cereg bolbol jikeken ba erkim sainaar kiigdesen eryyliigi sakika orontoi bolzoi. Tyyn dotoroo z l byri keden mingan komandiirnuud ba ulas teriin kedel meriçed erkim sainaar amarka ba emnegdeke argatai bolbo. Manai aarınida ton çukala keregtei sanotooriin barilga deere jikeken yyskelgeteigeer kedel merilsen barilgaçadiin eblel olon Kedelmeriçen Tariaaçanii Ulaan Ceregiin zygees saişaal kyrgeneb.

Belen baika gene

LOONDON 15 (TASS). „Deili teliqraaf" soninii ygeer Aangliin zasag bol „1914 ondo baisan ceregtei adali" kycetei ceregiigi bariza baika çukala geze meder be gene. „Deili Yorker" soninii yqeer kadia Korbii kotodo ceregiin aza yiledberiin oron baiguulkiin tula jikeken beledkel jabaza baigaa juum Ra. Gagaan to aerodroomo barikiin tukai sonoskogdobo.

Respyyblike do[…] ebese tuşaalgii[…] baca tukai

1934 onii nojaabriiin […] medee (proceenta[…]

1. Ylaan-yde . . . . .
2. Mukarş ber . . . .
3. Kıbaansk . . . . .
4 Kiaagta . . . . .
5. Tarbagatai . . . . .
6. Selenge . . . . .
7. Tynken . . . . .
8. Jaruuna . . . . .
9. Kori . . . .
10. Zakaamin . . . .
11. Aga . . . .

Zvyn aimaquud dotoroo[…] kamta . . . .

1. Alair . . . .
2. Bookon . . . . . .
3. Ekired Bulgad . . .

Baruun aimaguudta[…] Kamta . . . .

Respyyblike dotoro[…] kamta . . . .

Respyyblike[…]roo makatuşaalgi[…]səb gyicedkeliin[…]ca tukai

1934 onii nojaabri 1[…]dee (proceen[…]

M-Şiber . . . .
Alair . . . .
Kori . . . .
E Bulgad . . . . . .
Ulaan Yde . . . . .
Kabaansk . . . . .
Jaruuna . . . . . .
Bookon . . . . . .
Bargazan . . . . . .
Tarbagatai . . . . .
kamta . . . . .

Soveed kolboon toroo

MOSKVAA 15 (TASS). S[…] priziidiym bol kotiin sove[…] priziidiymiin geşyydiin to[…] bo. Ainagiin gyiced ondo[…] lelgetei kotiin soveeduud i[…] diymiin geşyyd dotoroo […] kyrter geşyydyyd ba 2 ka[…] duud baika josotoi. ASSR-i[…] kizaariin ba moziin gyiced[…] dta medyylelgetei kotiin so[…] diin priziidiymiin sosta v[…] 7-oos 11 kyrter geşyydyy[…] kandidaaduudtai baika joso[…]

***

BODAIBOO 15 (TASS)[…] skiin turkaiçan bol aza yile[…] baiguulaltadı şine ilaltiigi […] şine şaaktanuud bol aşa[…] eztebe. Şine şaaktınuud b[…] nii treestiin alta oizolko jab[…] nilieedgyi deeşelyylne.

Gadaadiin tele çed

MOSKVAA 15 (TASS[…] aabariiin kubiskaliin sai[…] Moskvaa kotodo iresen […] diin deligaaduud bol […] Kolboon dotoruur jabaka[…] za mordokoni. Diilenkin[…] na oçokoni ka. Teden bol[…] da Kaarikov, Kijev, G[…] Staalino, Dneepro GES[…] kotonuudaar jabıza t[…] azai. Tus deligaaduud b[…] kvaadı baikadaa Mos[…] Faabrika Zavooduudaar […] san baina. Staalinii ne[…] avtomobiili byteeke za[…] negen udaarnigiin baira[…] gliiin kedelmeriçenii deli[…] zavoodiin udaarniguudta[…] jarildaan geze duugarda[…] kinoo buulgagdaza abtasa[…]

Nojaabariiin 11-do […] duud bol Profinteerniin […] sekritaar Lozoovskiin […] orozo jarildaba.

Zuragiin yzesk[…]

NIYY—IOORK 15 (TAS[…] kyykediin zuragiigi zagsaas[…] ulasiin koorondoki yzeskela[…] debe. Tyvnde 40 ulasuud […] dalcana. Tus yzeskelen dee[…] 12 kyrter nasatai kyykediin[…] karuulagdana.